

Az egyház újabb szabotázsakciója a moldvai magyar oktatás ellen
[2009. január 14., 16:03]

■ Kezdjük az elejétől. Én, Major Emőke, zilahi születésű román állampolgár, 2008 őszén eldöntöttem, hogy csatlakozom a Moldvai Csángómagyarok Szövetsége oktatási tevékenységéhez, és eljövök egy csángó faluba „magyart tanítani”.

Hasonló tevékenységgel a Szövetség már közel két tucat Bákó megyei csángók lakta településben működik, de én egy új helyszínre kerültem, ahol mindent a legelejétől kellett kezdeni. Október vége fele sikerült találni Szitásban egy bérelhető kétszobás öreg házat. Körülbelül egy hónapba telt, míg a tulajdonos kicsit feljavította az épületet, a villanyt visszakötötték, stb.

November 28-án párommal, Salzman Stephannal – románul, magyarul nem értő német állampolgár – beköltöztünk a faluba, egyelőre még csak a ház udvarára lakókocsinkkal. Folytattuk ketten a további munkálatokat a házon – ablakok-ajtó lefestése, takarítás, a bútorzat kijavítása, festése, ez-az –, a Szövetség rakatott kályhát, s december 13-án végül beköltözhettünk a ház egyik szobájába. Maradt még a másik szoba berendezése a gyermekek számára. Egy holland adományból maradtak kis iskolai asztalok és székek, azokat Diószegből, a hozzánk legközelebb levő faluból, ahol az MCSMSZ-nek háza van, átszállítottuk. Ilonka néni, a háztulajdonos lánytestvére, időközben a szőnyegeket, falravalókat, függönyöket kimosta, azokat is helyükre raktuk, és december 20-ára egész szép, otthonos lett a termecske. Mindez idő alatt a falubeliek kíváncsian figyelték, mi készül, barátságosan köszöntöttek utcán, üzletben, templom udvarán, a központi kútnál vízmerés közben, érdeklődtek, viccelődtek.

A katolikus templom és parókia tőlünk 100-150 méterre van, s ha már ez a legközelebbi, gondoltam, oda megyek először. Január 6-án, egy keddi nap, a 11 órás mise és vízszentelés után meg is kerestem a papot irodájában. Bemutakoztam, elmondtam, mi járatban vagyok, a pap pedig tudomásomra hozta, hogy ő ellenpropagandát indít, a MCSMSZ működését a faluban startból meg kell állítani, mert ez az egész úgy rossz, ahogy van, hisz az itteni emberek olyan románok, akik nyelvileg amúgy is el vannak tévelyedve, és nem szabad őket még jobban összezavarni. Hát... kissé elkomorodtam. Más falvakban tanító kollegáimtól eleget hallottam már mindenféle keltett nehézségekről az egyház részéről, de valahogy nem vettem komolyan. Talán nem is hittem. Még akkor sem teljesen, mikor a parókiáról kijöttem. De aztán hamar nyakamba zúdult a fagyos valóság, sőt, olyan sebesen, hogy meggondolni sem volt időm.

A következő nap, szerdán, a községközpontból a polgármester és a rendőr állított be hozzánk, körülnéztek, adatainkat kérték, leírták. Másnap, csütörtökön eljött bákóból Hegyeli Attila, a MCSMSZ oktatási programjának a felelőse, mert hivatalosak voltunk a polgármesteri hivatalba. Ott a „tiszteletünkre” a nagy gyűlésteremben a főasztalnál ülő polgármester, alpolgármester és a rendőr közölték velünk, hogy álláspontjuk szerint illegális tevékenységet folytatunk, kérik, hogy függesszük fel a magyarórákat, amíg engedélyt nem adnak ilyen jellegű tevékenységekre. Elmagyaráztuk, dokumentumokat hagytunk hátra, más falvak példáit emlegettük együttműködésről, hagyományörzésről, a nyelv értékéről beszéltünk. Hiába. Hajthatatlanok voltak, szerintük a legjobb volna falugyűlésen szavazásra bocsátani a kérdést és ha a falu népének legalább fele támogatja, akkor a helyi tanács is megszavazhatná. (Csak zárójelben említem meg, hogy a hatályos romániai törvények szerint a helyi hatóságok engedélye az ilyen tevékenységhez nem szükséges.)

A gyerekek száma megcsappant, főleg a nagyobbcskák maradtak el. Csütörtök reggel hat 5-7. osztályos lány közül csak egy jött el. Mondta, hogy társai nem jönnek többet, mert a pap kijelentette, azok nem ministrálhatnak, akik ebbe a házba járnak. Zárójelben: ez a leányka szombaton is eljött magyarórára, a vasárnapi misére már nem engedte a pap beöltözni ministránsnak. Hallottam, hogy az iskolában az igazgató az egyik osztálynak legalább már bekonferálta ellenzését, vagy meg is tiltotta a gyerekeknek a magyarórák hallgatását.

De a legkegyetlenebb, személyünkre is irányuló támadás mégis a vasárnapi misén ért. A heti naptár felolvasása után egy kihirdetés volt: két személy beköltözött a Palău régi házába, akik nem elég, hogy vadházasságban élnek – eljöttek ugye a falut megtanítani arra, hogy mi a család –, de ki tudja ki küldte őket ide és milyen szándékkal. Következett egy felsorolás, hogy mi minden rossz – pedofíliától elkezdve gyerekpornográfián át emberi szervcsempészig – történik a világban, és kérte a pap az embereket, hogy térjenek észre, legyenek elővigyázatosak irányunkban, nehogy aztán késő legyen, és felébredjenek a gyerekeikkel ki tudja hol, hány ízre vágva. Ő személy szerint megtiltotta a szülőknek és gyerekeknek, hogy az általunk tartott foglalkozásokra járjanak. Azokat a tekinteteket pedig senkinek nem kívánom, ami a templomból kifele jövet rám szegeződtek, vagy akarva más irányt kerestek.

Addig jól éreztem magam a faluban, a helybeliek részéről semmi negatív érzést irányomban nem tapasztaltam. Csak nyitottságot és barátságot. Karácsonyra az egyik falubeli asszony hozott nekünk galuskát, bort, kalácsot. A gyermekek – és nem csak azok, akiket már ismertem – megkántáltak. Már kezdtek a helybéli szokás szerint köszönteni az utcán: „Elindult?“, „Jövöget?“, „Vizet mer?“. Megszoktam én is a visszaszólást: „Igen.” És ennek egy három perces papi beszéd véget vetett. Én azért bízom az emberek józan belátásában, remélem, rövid időn belül vége lesz a télnek, és újra kisüt a nap.

Major Emőke
www.csango.ro